

139. SAYI

ŞALOM

Dergi

Mutlu
Yıllar

**Biz neden
klonlanıyoruz?**

**Duvarların
ötesinde bir
sanatçı: SAYPE**

**2023
NOBEL
ÖDÜLLERİ**

**SÜLEYMAN
MABEDİ'nin
antik objeleri
iade mi ediliyor?**

**Göremediğimiz
Tüm Işıklar**

**MUCİZE
DEĞİL,
EMEK...**

**YENİ YILA
GÜNLER KALA**

**Anita
Sozgener**

ile resim, çizgi ve imge üzerine...

ISSN 2146-7005

9 772146 700007

ARALIK 2023 60 TL

Bir takvim yılını daha geride bırakıyoruz... DERGİ'mizi yayına hazırlarken önemsediklerimizi hatırlamak istedim. Sanat, kültür, zamanın getirdiği yenilikler, sıradanın dışına çıkanları yaşama geçirenler, ... biraz da tarih elbette. Yirminci yüzyıl ortalarında doğmuş bir "Baby Boomer" kuşağı insanı olarak hayatım boyunca yaşadığım yenilikleri anlatmaya kalksam sanırım sayfalara sığmaz. Biz, Baby Boomer'lar, şimdilerde yaşları 78 ile 95 arasında olan "Sessiz Nesil"in -savaştan sonraki bebek patlamasını yaşayan kuşağın- çocukları olduk. Araştırmacılara göre "Sessizler", 'görülme' ama duyulmama' öğreten katı bir çocukluk disiplinine sahipti. Bizler, bir anlamda sessizlerin sesi olduk, hatta bir anlamda onlar adına tanıklık ettik. Çocuklarımıza gelince... Onlar "X kuşağı" ve "Milenyumlar" (veya Y Kuşağı) oldu...

Adapte olmaya henüz ulaşamadığım günümüzün robotlarını, yapay zekâyı düşünürken... 80'lerin sonlarında Şalom Gazetesi'nde görev yapmaya başladığım yıllarda bugünkü imkânlardan yoksun, son derece meşakkatli yöntemlerle yayıncılık yapıyorduk. Hele hele ilk faks makinesini gördüğüm zamanı hatırlıyorum. Trene bakan inek misali, bu telekse veya telgrafa benzetemediğim aletin karşı tarafın yolladığı yazıyı/görüntüyü nasıl ilettiğini algılamakta zorlanmış, işleyişini mucize olarak algılamıştım.

Mucize demişken... Bu ay, 7 Aralık'tan itibaren sekiz gün boyunca Hanuka'yı kutlayacağız. 2200 yıl öncekine dayanan bu bayram aslında bütün dünyaya, bütün inançlara ithaf edilen bir kutlama... M.Ö. 167'de Seleuklar Kralı Antiohus orada tanrı Zeus'a adanmış bir sunak yapmak üzere Süleyman Tapınağı'nı ve tüm kutsallarını yağmalayıp Yahudiliği dışlamaya çalışmıştı. Haham Matatyahu'nun dört oğlundan biri olan Yehuda Makabi liderliğinde, putperestliğe karşı düzenlenen ayaklanmada, talan edilmiş Tapınak temizlenmiş, onarılmış ve sıra Yahudiliğin sembolü olan yedi kollu kutsal şamdan Menora'yı yakmaya gelince, bunun için sadece bir güne yetecek kadar yağ olduğunu fark etmiş-

Mucizelere inançla Hanuka'nın mumları yüreklerle zihinlere ışık olacak...

lerdi. Tekrar istenilen evsafağa yağa ulaşabilmeleri için sekiz gün daha beklemeleri gerekiyordu. Buna rağmen yakmak için kullandıkları bu yağ sayesinde Menora, bir mucizeyle, sekiz gün boyunca sönmedi. Hanuka Bayramı süresince yakılan Hanukiya'ların genellikle Menora şekline (ama dokuz kollu olarak) betimlenmesi biraz da bundandır, sanırım.

Milat önceleri yaşananlar bana İngiltere eski Baş Hahamı Rabbi Jonathan Sacks'ın "Yahudi olmak" üzerine yazdıklarını anımsattı: "Dünya halkları arasında Yahudi olmak, şimdikiye kadar yaşanmış en çarpıcı hikâyenin bir parçası olmaktır... diğer hikâyelerden daha fazla ülkeyi, daha fazla zorlu ve olumsuz koşulu, daha büyük zaferi ve daha derin trajediyi... Her birimizin bu hikâyeye yazacak ve kitabı teslim edecek bir bölümü var." Kanımca, en önemli erdem umuttur...

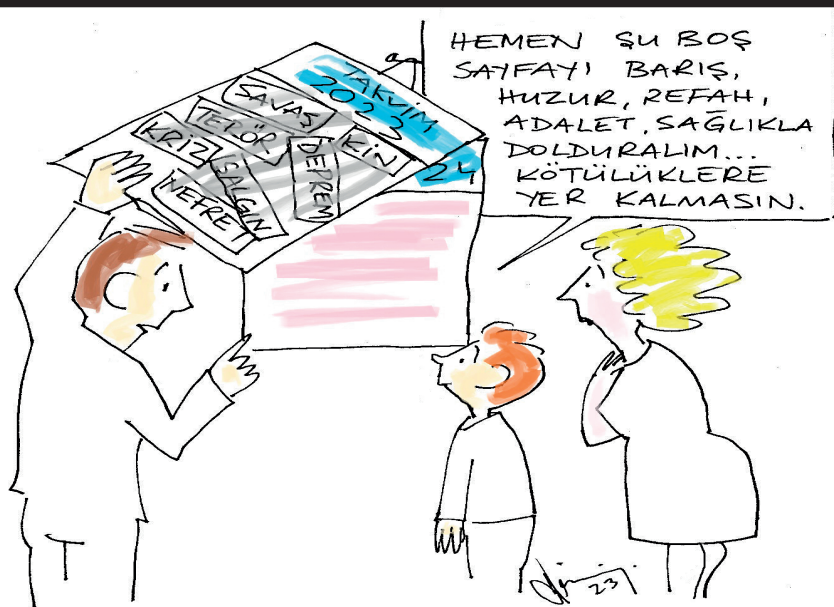
Yaklaşan 2024 yılı için... Hanuka'nın mucizesinin dünyayı barış ve huzurla aydınlatması umutları... dilekleriyle...

Suzan Nana Tarablus

suzannana@gmail.com

ÇİZGİ DIŞI

İRVİN MANDEL

Dergi

ŞALOM

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına

İmtiyaz Sahibi

Silven Silvyo Ovadya

Genel Yayın Yönetmeni

Suzan Nana Tarabulus

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Verda Gümüşgerdan

Editör: Gıla Erbeş

Yazarlar: Ester Almelek, Viktor Apalaçi,

Neşe Binark, Süzet Elkabes, Evren Hergül,

Nermin Ketenci, Erdoğan Mitrani,

Emel Mizrahi, Sebla S. Ok, Nazmiye Önder,

Aslıhan K. Özdaş, Feride Petilon,

B. Serdar Samanlı, Dr. Ömür Tanyel,

Elena K. Uygan, Eren Veral, Sara Yanarocak,

Aylin Yengin

Bu ay katkıda bulunanlar:

Dr. Necmi Sönmez

Çizer: İrvın Mandel

Reklam Koordinatörü: Edna Sarfati

Reklam Direktörü: Roza Kutiel

Reklam Pazarlama Uzmanı: Özgün Levi

Sayfa - Kapak Tasarımı

Bella Parlakşımşek - Önem Çerçel

Kapak Fotoğrafı

Teri Erbeş

Yönetim Yeri / Abonman

Meşrutiyet Mah. Halaskargazi Cad. Maya Apt.

No:94 D: 20-21-22 Osmanbey ŞİŞLİ / İstanbul

T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44 F: (0212) 231 92 83

Basıldığı Yer

Kültür Sanat Basımevi Litros Yolu 2.Matbaacılar

Sit. ZB7-ZB11 Zeytinburnu / İstanbul

T: 0212 674 00 21-29-46 www.kulturbasim.com

Yayın Türü Yaygın - Süreli

SEÇKİN KİTAPÇILARDA SATILMAKTADIR.

Gergedan Kitabevi

Bağdat Cad. No:268/A Caddebostan-İstanbul

(0216) 350 27 66

Remzi Kitabevi Akmerkez

Akmerkez E 3 Blok Etiler-İstanbul (0212) 282 25 75

Remzi Kitabevi Rumeli

Rumeli Cad. No:44 Şişli-İstanbul (0212) 234 54 75

Necdet Güler İddaa Bayii

Teşvikiye Cad. No:156 Nişantaşı-İstanbul

(0212) 248 17 60

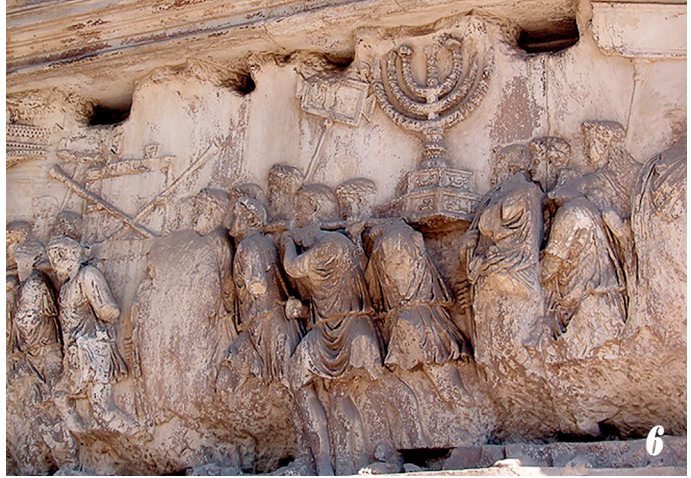
Büyükada Kitapçısı

İskele Girişi No:2 Büyükada-İstanbul

(0216) 382 60 25

ŞALOM GAZETESİ ABONELERİNE ÜCRETSİZDİR

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

İçindekiler

6 HABER Sara Yanarocak – Süleyman Tapınağı'nın objeleri

8 KAPAK HİKÂYESİ Dr. Necmi Sönmez

Anita Sezgener'le resim, çizgi, imge üzerine bir konuşma

12 ARAŞTIRMA Emel Mizrahi – 2023 Nobel Ödülleri

20 İNCELEME Elena Kovaçi Uygan – İstanbul Hilton

24 SANAT

Sara Yanarocak

Dört nesil ve 100

yıllık seramik sanatı

28 GEZİ

Nazmiye Önder – Şili'nin

başkentine yolculuk

32 SANAT

Aslıhan Karay Özdaş – Duvarların ötesinde bir sanatçı Saype

16 ARAŞTIRMA Nermin Ketenci
Mucize değil, emek

36 SÖYLEŞİ

Feride Petilon

Başarılı bir ses
mühendisi Eli Halegua

42 TİYATRO Erdoğan Mitrani
Sezonun küçük tiyatro rehberi

32

50

46 SINEMA Viktor Apalaçi
Jeanne Du Barry

38 SANAT Ester Almelék
Dünyadaki kinetik
heykeller

63

**50 SİNE /
YORUM**

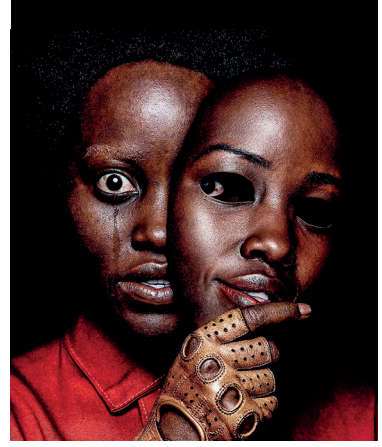
Neşe Binark
Göremediğimiz
Tüm Işıklar

56 GEZİ

Bilge Serdar Samanlı
Efes turu

**63 YEMEK
SÖZLÜĞÜ**

Evren Hergül
Fındıkkıran'ın
ilginç tarihi

52 MERCEK Sebla Selin Ok
Biz neden klonlanıyoruz?

60 YEMEK Eren Veral
Portekiz'den lezzetler

68 AJANDA'M Aylin Yengin
Yeni yıla günler kala...

64 SAĞLIK Dr. Ömür Tanyel
Ritüelden ötesi; aralıklı oruç

66 ASTROLOJİ Süzet Elkabes
Yay burcu ve yöneticisi Jüpiter

Hanuka Bayramı
kutlu olsun...